

Vækstmarkeds- strategi

Brasilien

Indhold

1. Regeringens vision for et styrket fokus på Brasilien	3
1.1 Styrkede dansk-brasilianske relationer	4
2. Muligheder og udfordringer	6
2.1 Markedsanalyse og danske styrkepositioner	7
2.2 Udfordringer og barrierer	8
3. Danske prioriteter og handlingsplan	9
3.1 Indsatser på vækstmarkederne	9
3.2 Prioriterede sektor-indsatsområder i forhold til Brasilien	11
Grøn vækst, klima, energi og miljø	11
Infrastruktur, arkitektur, bygnings- og ingeniørvirksomhed	12
Søfart og “Det Blå Danmark”	12
Olie og gas	13
Fødevarer og landbrug	14
Maskiner og udstyr	14
Sundhed og velfærd	15
Møbler, design og mode, tekstiler	16
ANNEX: Handlingsplan	17
Tværgående tiltag	17
Grøn vækst, klima, energi og miljø	17
Infrastruktur	18
Søfart og “Det Blå Danmark”	18
Olie og gas	19
Fødevarer og landbrug	19
Sundhed	20
Kunst og kultur (Arkitektur, design, mode, film, billedkunst, scenekunst, kunsthåndværk, musik)	20
Investeringsfremme	21
Forskning, innovation og uddannelse	21

1. Regeringens vision for et styrket fokus på Brasilien

Brasilien er det femtestørste land i verden i areal, og økonomien forventes inden for få årtier at være blandt verdens syv største. Brasilien byder på store muligheder for dansk erhvervsliv inden for en række sektorer med danske spidskompetencer. Samtidig er en stor og købekraftig middelklasse vokset frem, der i stigende grad efterspørger forbrugsgoder af høj kvalitet, som Danmark har speciale i at producere. Endelig satser Brasilien i stigende grad på forskning og uddannelse, hvilket gør landet til en attraktiv samarbejdspartner for danske forsknings-, innovations- og uddannelsesmiljøer. For at indfri dette potentiale er der imidlertid behov for en målrettet dansk indsats.

Det er regeringens ambition at fordoble dansk vareeksport til Brasilien i 2016 set i forhold til vareeksporten i 2011. Regeringen vil prioritere et stærkt partnerskab med dansk erhvervsliv for at nå dette mål. En afgørende udfordring vil være at placere danske virksomheder som synlige samarbejdspartnere, og at danske virksomheder får gode rammevilkår for deres arbejde i Brasilien. Derfor er en styrket markedsføring af danske kompetencer og styrkepositioner helt centralt.

Der ligger i regeringens generelle vækstmarkedsstrategi en række tværgående tiltag, som selvsagt også vil blive forfulgt i forhold til Brasilien. Det handler indledningsvis om at styrke dels forbindelserne med vækstmarkederne via relationsopbygning, dels den løbende dialog med danske virksomheder om erhvervslivets behov.

Dernæst fokuseres på eksportfremmeindsatsen. Konkret prioriteres de kollektive eksportfremstød i endnu højere grad mod regeringens satsningsområder: 50 pct. af midlerne til fremstød øremærkes BRIK-markederne og vækstmarkederne, og det sikres, at andelen af små og mellemstore virksomheder, der benytter fremstødsordningen, øges eller som minimum fastholdes. Det handler også om at videreudvikle programmerne Eksportstart Vækst og Vitus Vækst, der leverer skræddersyet og individuel rådgivning til

danske små og mellemstore virksomheder på vækstmarkederne, så endnu flere af disse virksomheder får succes på de nye markeder. Et yderligere eksportfremmemål er at styrke lokal tilstedeværelse på vækstmarkederne (f.eks. med fokus på sektorekspertise og små og mellemstore virksomheder) samt udvikle programmer, der understøtter fælles salgsindsatser målrettet konkrete og større forretningsmuligheder på vækstmarkederne.

Eksportrådet og Eksport Kredit Fonden (EKF) etablerer et fælles rådgivningsteam for finansiering i København, der skal styrke danske virksomheders viden om og adgang til eksport- og investeringsfinansiering.

For at nedbringe de barrierer, som danske virksomheder står overfor på vækstmarkederne vil regeringen styrke det aktive arbejde i markedsadgangskomiteen i EU-kommissionen. Derudover vil Danmark gøre brug af de internationale forhandlinger om frihandel, af bilaterale møder samt styrke rådgivningen til virksomhederne for at fremme vilkår og rammebetingelser for danske aktører på vækstmarkederne.

Regeringen vil arbejde for en styrket markedsføring af danske produkter, løsninger og styrkepositioner på vækstmarkederne. Regeringen styrker tillige investeringsfremmeindsatsen i Asien gennem flere opsøgende aktiviteter og gennem ansættelse af flere lokale investeringsrådgivere under Invest in Denmark. Desuden gennemføres en afdækning af investeringsfremmepotentialet på øvrige vækstmarkeder. Regeringen vil videreudvikle og yderligere målrette innovationsindsatsen i Kina og Brasilien. Endelig vil regeringen fastholde og udbygge forsknings- og uddannelsessamarbejdet med BRIK-landene.

1.1 Styrkede dansk-brasilianske relationer

Danske virksomheder har især i de seneste år vist stærkt stigende interesse for det brasilianske marked. Brasiliens stabile og pæne vækst over en årrække har givet tillid til et marked, der indtil for kun ti år siden var præget af økonomiske kriser. Ikke mindst Brasiliens evne til hurtigt at komme ud af den globale krise i 2009 blev et klart signal om, at der nu var en robusthed og styrke i brasiliansk økonomi, som man ikke havde set tidligere.

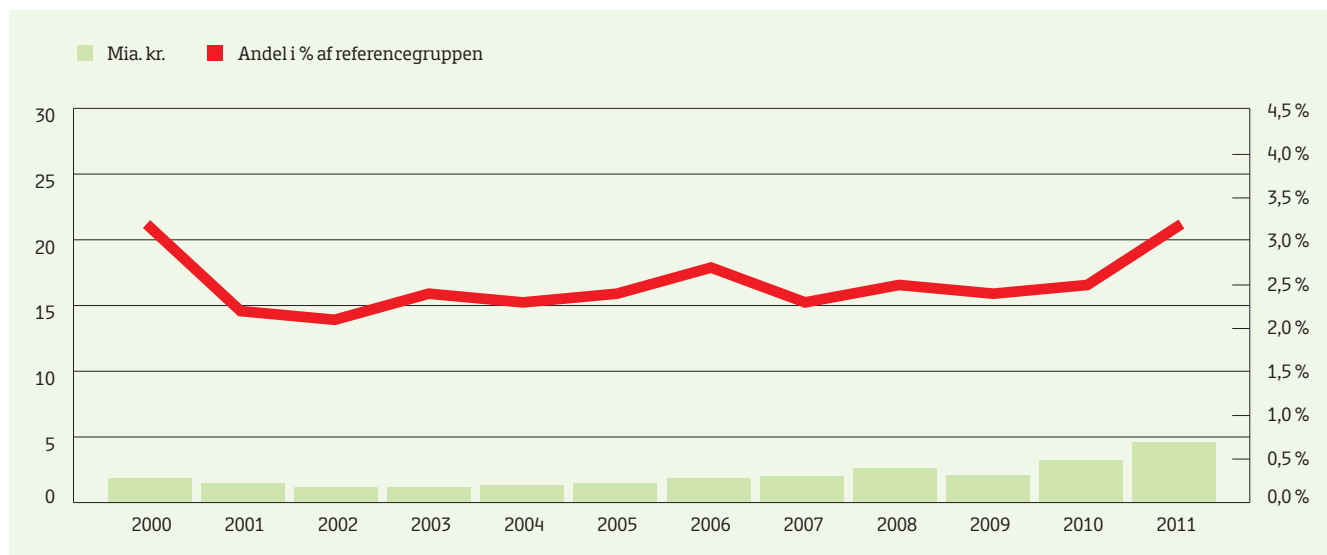
Danmarks vareeksport til Brasilien var i 2011 ca. 4,6 mia. kr., hvor den i 2000 var ca. 1,9 mia. kr. Vareeksporten faldt fra 2000 til 2003, men steg herefter kraftigt, svarende til en årlig vækst på 19,8 pct. i perioden 2004-2011. Også andre lande, som Danmark normalt sammenlignes med, har i denne periode oplevet kraftigt stigende eksport til Brasilien. Derfor har Danmarks markedsandel fra 2004-2010 været nogenlunde konstant på omkring 2,5 pct. i forhold til en referencegruppe af lande bestående af Tyskland, Sverige, Finland, Østrig, Belgien og Holland. De seneste års mere fokuserede indsats fra danske virksomheders side har resulteret i meget høje væksttal i dansk eksport til

Brasilien på ca. 70 pct. i 2010 og ca. 45 pct. i 2011. Hermed er Danmarks markedsandel i forhold til referencegruppen steget til 3,2 pct. i 2011.

Også de direkte danske investeringer er steget meget markant i de seneste år, både fra allerede etablerede danske selskaber i Brasilien, men også ved at en række nye danske firmaer har etableret sig i Brasilien, herunder flere små og mellemstore virksomheder. Væksten er sket inden for en række sektorer, mens investeringsfremgangen særlig har været markant i olie- og gassektoren. Fremgangen for dansk eksport er særligt udtalt for den farmaceutiske sektor samt for forarbejdede industriprodukter, der indgår som halvfabrikata i store dele af brasiliansk industriproduktion. Også salget af serviceydelse inden for søfart er meget betydeligt.

Der foregår allerede kulturudvekslingsaktiviteter Danmark og Brasilien imellem. Der er dog behov for at samle og synliggøre disse og styrke samspillet mellem de eksisterende aktiviteter samt at udvikle projekter, hvor relevante partnere samarbejder for bl.a. at imødekomme den brasilianske interesse for fælles projekter.

Danmarks vareeksport til Brasilien. Mia. kr. og som andel af referencegruppen

I 2011 blev der fremlagt en ny dansk strategi for relationerne til Brasilien under overskriften: "Danmark og Brasilien – et partnerskab for vækst og venskab". Strategien peger på indsatser inden for områder som udenrigspolitisk samarbejde og samarbejde inden for økonomi, handel og investeringer. Der blev desuden indgået en bilateral samarbejdsaftale mellem Danmark og Brasilien om samarbejde inden for områder som styrket politisk dialog, energi, klima og miljø; økonomisk og kommercielt samarbejde bl.a. inden for shippingindustrien; samt kulturelt og uddannelsesmæssigt samarbejde. Ligeledes i 2011 blev en aftale om forsknings- og udviklingssamarbejde indgået mellem den danske og brasilianske regering.

Dette strategipapir for Brasilien konkretiserer og uddyber de konkrete handlinger, som regeringen vil gennemføre for at nå sine mål. Baseret på analyser og en lang række interviews med danske virksomheder og organisationer vil regeringen gennemføre en række målrettede tværgående initiativer i Brasilien, samt en række tematiske indsatser inden for følgende indsatsområder: Grøn vækst, klima, energi og miljø, infrastruktur, søfart, olie og gas, fødevarer og landbrug, sundhed og velfærd, samt design og mode.

2. Muligheder og udfordringer

Den danske eksport til Brasilien er steget markant de seneste år. Udviklingen er dog sket fra et relativt lavt niveau, og der er fremadrettet basis for fortsat høj vækst i eksporten. De økonomiske perspektiver i Brasilien er positive. Landet har i det seneste årti oplevet en imponerende økonomisk udvikling præget af stabil vækst på i gennemsnit 4-5 pct. om året. Brasilien kom sig hurtigt efter finanskrisen i 2009 og oplevede i 2010 en vækst på hele 7,5 pct., mens der for de kommende år forudses en vækst på ca. 3-5 pct. om året (væksten i 2011 var på 2.7 pct.). Det brasilianske marked er på knap 200 millioner indbyggere med et BNP på 2.518 milliarder US dollars i 2011, det vil sige 12.590 US dollars per indbygger.

Den brasilianske vækst er i høj grad drevet af en stor stigning i det private forbrug samt offentlige og private investeringer. Den brasilianske eksport er drevet af en stor og meget konkurrencedygtig fødevarersektor samt råvarer, hvor priserne

har været favorable i flere år. Omvendt har den brasilianske industri større udfordringer med hensyn til produktivitet og konkurrenceevne. En ny industripolitik tager sigte på at styrke produktivitet, innovation og konkurrenceevne, men der er også vedtaget en række protektionistiske tiltag for det brasilianske marked. En af de afgørende udfordringer for Brasilien vil være en diversificering af produktionsstrukturen, så afhængigheden af de internationale råvarepriser mindskes.

Fra den brasilianske regerings side er der fokus på at fastholde en finanspolitik, der sikrer begrænset underskud samt en gradvis reduktion af den offentlige nettogæld. Det er endvidere den brasilianske regerings mål at videreføre en pengepolitik med relativt høje renter for at holde inflationen nede.

2.1 Markedsanalyse og danske styrkepositioner

Eksporten til Brasilien udgjorde med 4,6 mia. kr. en andel på knap 0,76 pct. af den samlede danske eksport i 2011. Der er imidlertid et stort potentiale for yderligere dansk samhandel med Brasilien, hvis man sammenligner med andre europæiske lande. Danmark eksporterede således for knap 600 kr. per indbygger til Brasilien i 2010 mod en svensk og tysk eksport til Brasilien på 900 kr. per indbygger. En vigtig årsag er niveauforskelle funderet før 2000, mens vækstraten i de seneste år matcher den svenske og ligger marginalt lavere end den tyske. Den andel af den samlede danske vareeksport, der går til Brasilien, er i perioden fra 2007 til 2011 vokset med 0,4 pct. point til 0,75 pct., hvilket er en kraftig vækst også i forhold til gruppen af referencelande.

Den danske serviceeksport til Brasilien på 4,2 milliarder kr. er høj i forhold til sammenlignelige lande. 90 pct. kan tilskrives indtjening fra søfart. Kun Nederlandene klarer sig bedre. For øjeblikket har ca. 90 af de største danske virksomheder etableret sig i Brasilien og der er fortsat potentiale for danske

virksomheder. De fleste af disse virksomheder genererer øget eksport fra Danmark og skaber dermed arbejdspladser, idet nogle nøglekomponenter og mere kompliceret udstyr fortsat bedst produceres i Danmark.

Brasilien har i de senere år øget de offentlige investeringer i forskning og uddannelse. Brasilien anvender i dag lidt over 1 pct. af BNP på forskning og udvikling, men med et mål om at øge investeringerne til 1,8 pct. i 2014. Der findes særligt i den sydøstlige del af Brasilien forskningsmiljøer af høj international standard på områder, som matcher danske interesser og spidskompetencer. Der er en gensidig dansk-brasiliansk interesse i et styrket samarbejde, og der er allerede udstationeret en dansk forskningsattaché på generalkonsulatet i São Paulo, der skal fremme samarbejdet mellem danske forskere, studerende og virksomheder og de bedste brasilianske forsknings-, innovations- og uddannelsesmiljøer.

2.2 Udfordringer og barrierer

Brasilien byder på store muligheder for dansk erhvervsliv, men landets komplekse regulativer og skattesystem indebærer også konkrete udfordringer for danske virksomheders etablering og arbejde i Brasilien, og de vil blive stillet over for en skarp konkurrence om kvalificeret arbejdskraft. Brasilien har høje toldmure med en gennemsnitlig toldsats på ca. 13 pct., men for følsomme produkter er tolden ofte over 30 pct., og der er nu en tendens til øget protektionisme i udvalgte sektorer for at beskytte brasiliansk industriproduktion. Dertil kommer yderligere afgifter samt bureaukratiet, der besværliggør import af varer og serviceydelser til Brasilien. Denne situation understreger det store perspektiv for indgåelse af den associerings- og handelsaftale mellem EU og Mercosur, der i øjeblikket er under forhandling.

En anden udfordring er kravet om, at der skal være meget høj lokal medproduktion – helt op til 80 pct. - hvis man skal levere til projekter i off-shore sektoren, hvor det delvist statsejede Petrobras har en helt dominerende stilling. Tilsvarende krav stilles til industri- eller infrastrukturprojekter, der finansieres af den statslige udviklingsbank (BNDES), der har et årligt udlånsvolumen, som er større end Verdensbankens.

Det brasilianske erhvervsliv er i høj grad netværksbaseret, og det er en stor fordel at forstå sproget og forretningskulturen. Dertil kommer, at lokal tilstedeværelse med en vis produktion er en forudsætning for at vinde ordrer i de offentlige licitationer i visse sektorer.

Det hører også med til billedet, at det er vanskeligt og dyrt at rejse kapital i Brasilien. Diskontoen er 9 pct. og erhvervs-kunder betaler ifølge OECD i gennemsnit 31 pct. i rente til bankerne, og de subsidierede lån fra den brasilianske udviklingsbank er vanskeligt tilgængelige. Adgang til kapital fra danske / internationale banker kan også være vanskelig på grund af det brasilianske markeds kompleksitet.

Endelig er problemer med korrupsion og bestikkelse en fortsat udfordring for virksomheder, der ønsker at etablere sig og arbejde på det brasilianske marked. Brasilien opnåede således i 2011 kun 3,8 point ud af 10 mulige på Transparency Internationals Corruption Perception Index (CPI), som måler korrupsionsniveauet i den offentlige sektor, hvilket gav Brasilien en placering som nummer 73 ud af 182 lande.

Der er imidlertid positive tendenser at spore i forbindelse med udviklingen i bekæmpelse af korrupsion. Brasilien har i høj grad den nødvendige lovgivning for at begrænse korrupsion, men der mangler stadig en effektiv håndhævelse af korrupsionslovene. Selvom kampen mod korrupsion i Brasilien ofte udsættes for forhindringer i form af manglende politisk støtte, er der implementeret en række stærke og veludviklede anti-korrupsionsinitiativer. Internationalt har Brasilien fået en central rolle sammen med USA i et nyt initiativ "Open Government Partnership", der har til formål at styrke åbenhed og transparens i offentlig forvaltning – et initiativ, som Danmark også formelt har tilsluttet sig.

3. Danske prioriteter og handlingsplan

3.1 Indsatser på vækstmarkederne

For bedst muligt at kunne understøtte erhvervslivets indsats vil regeringen tage initiativ til en styrket og udbygget relationsopbygning med vitale beslutningstagere på vækstmarkederne og derved synliggøre danske kompetencer og styrker. I den sammenhæng vil besøg af kongehus og ministre spille en væsentlig rolle, og der planlægges allerede danske ministerbesøg til Brasilien i de kommende år. Omvendt vil regeringen også tiltrække flere brasilianske ministre, erhvervsfolk og medier til Danmark for at gøre opmærksom på dansk viden og løsninger. Ligeledes vil der blive arbejdet på indgåelse af flere strategiske partnerskabsaftaler med Brasilien som grundlag for en relationsopbygning.

For at sikre et markant forbedret kendskab til Danmark og danske styrkepositioner i Brasilien og på andre vækstmarkeder vil regeringen arbejde for en styrket markedsføringsindsats med fokus på sektorer og målgrupper i disse lande. Kulturudvekslingen med Brasilien vil blive styrket, ligesom markedsføringen af Danmark som uddannelsesland og forskningsnation vil blive fremmet. Endelig vil regeringen tilskynde private og offentlige myndigheder til at åbne nye flyruter til og fra Danmark, herunder for at skabe grobund for øget turisme.

Inkubatoren i São Paulo

Det danske generalkonsulat i São Paulo og satellitkontoret i Rio de Janeiro er to af de af repræsentationer under Udenrigsministeriet, hvor danske virksomheder har mulighed for at gøre brug af Eksportrådets inkubator-ordning.

Ordningen består af tre grundelementer:

- Fysisk adgang til eget kontor, mødelokale samt alle nødvendige kontorfaciliteter – herunder trådløs internetadgang, kopimaskine, printer, etc.
- Sekretærbistand – bl.a. i forbindelse med opsætning af møder, rejsebestilling, posthåndtering, besvarelse af telefonopkaldt, etc.
- Kommerciel sparring med generalkonsulatets eksportrådgivere – typisk et afgørende element i de indledende faser (særligt for små & mellemstore virksomheder) i dette relativt komplicerede marked.

Inkubator-ordningen er således en billig og enkel løsning, der er ideel for de virksomheder, der ønsker selv at afprøve markedet – også i de helt indledende faser.

Ordningen har vist sig at være en stor succes i São Paulo og Rio de Janeiro, hvor foreløbig 13 virksomheder har gjort brug af den i løbet af de seneste 5 år.

Det er en kendsgerning, at danske virksomheder står overfor en række barrierer i Brasilien. For at nedbringe disse barrierer vil regeringen styrke det aktive arbejde i markedsadgangs-komiteen i EU-kommissionen. Derudover vil Danmark gøre brug af de internationale forhandlinger om frihandel, af bilaterale møder samt styrke rådgivningen til virksomhederne for at fremme vilkår og rammebetingelser for danske aktører i vækstlandene. Regeringen arbejder endeligt for at fremme de igangværende forhandlinger om en associerings- og handelsaftale med MERCOSUR-landene (Brasilien, Argentina, Paraguay, Uruguay og på sigt Venezuela), der er helt centrale i forhold til Brasilien. Det er hensigten, at denne aftale på sigt skal fremme virksomhedernes adgang til det brasilianske marked samt begrænse antallet af barrierer.

For at sikre de bedste perspektiver for virksomhedernes markedsadgang og investeringsmuligheder i Brasilien vil det være centralt, at der etableres et nyt bilateralt kommercielt forum mellem Danmark og Brasilien, der kan mødes med regelmæssige mellemrum, og hvor man vil kunne drøfte konkrete virksomheds- og sektorspørgsmål – og finde løsninger til begge landes fordel. Konkret vil regeringen arbejde for, at der underskrives en ny kommerciel aftale mellem Danmark og Brasilien, som etablerer et sådant kommercielt problemløsningsudvalg for konkrete virksomhedssager.

Regeringen styrker investeringsfremmeindsatsen på vækstmarkederne, hvor billedet af Danmark og danske styrkepositioner skal markedsføres for at tiltrække udenlandske investorer til at placere forskning og udvikling, produktion og arbejdspladser i Danmark. I forhold til Brasilien vil regeringen gennemføre en markedsanalyse med henblik på at afdække potentialet for at øge de indgående

investeringer fra Brasilien. Analysen skal bl.a. afdække, om der er tilstrækkeligt markedspotentiale til at opbygge en investeringsfremmeindsats i regi af Invest in Denmark.

Regeringen vil prioritere adgangen til de rette kompetencer for erhvervslivet. Danske virksomheder skal i bedre omfang kunne trække på avanceret viden og innovation, samt kunne tiltrække kompetent arbejdskraft og talenter fra og i Brasilien. For at udnytte de store muligheder i en strategisk udveksling af studerende, forskere, viden og kompetencer, der kan understøtte danske virksomheders innovation og rekruttering af højt kvalificeret arbejdskraft, vil det dansk-brasilianske samarbejde om forskning, innovation og videregående uddannelse blive styrket.

Danmark indgik i 2011 en ny aftale med Brasilien, som skaber en god platform for et øget forsknings- og uddannelses-samarbejde på en række områder, hvor der også vurderes at være et stort potentiale for at understøtte danske virksomheders innovation og konkurrenceevne. Der vil i 2012 – 2013 derfor blive søgt gennemført målrettede aktiviteter inden for bl.a. fødevarer, bioenergi og –raffineri og Life Science med henblik på at styrke den gensidige udveksling af studerende, forskere og viden, ligesom danske forskeres netværksaktiviteter med brasilianske kolleger vil blive understøttet via Internationalt Netværksprogram. Mulighederne for at igangsætte et Top Talent-program i lighed med det pilotprojekt, der p.t. kører i Kina, vil endvidere blive undersøgt. Derudover vil der blive arbejdet for at sikre en aktiv dansk deltagelse i det brasilianske mobilitetsprogram "Science without Borders", der har til formål at styrke internationaliseringen af brasiliansk videregående uddannelse og forskning.

3.2 Prioriterede sektor-indsatsområder i forhold til Brasilien

I forlængelse af ovenstående tværgående initiativer vil regeringen gennemføre tematiske indsætter inden for en række indsatsområder, hvor potentialerne for styrket dansk handels- og investeringssamarbejde vurderes at være særligt store.

Grøn vækst, klima, energi og miljø

Med en befolkning på knap 200 mio. indbyggere og en stabil økonomisk vækst, der forventes at fortsætte mange år fremover, er Brasilien for alvor udfordret på en lang række områder som f.eks. energiforsyning, energieffektivitet samt håndtering af vand og affald. Bevidstheden om miljø- og klimaudfordringerne er i Brasilien ved at brede sig blandt beslutningstagere i såvel private virksomheder som offentlige institutioner, og det vurderes, at der i årene fremover vil være store muligheder for danske virksomheder med kompetencer inden for disse områder. Brasiliens krav om udarbejdelse af affaldsplaner i kommunerne senest i 2014 indebærer f.eks., at 5.500 kommuner skal finde effektive

løsninger på at håndtere og behandle affaldet. Danske miljø- og energivirksomheder har gode erfaringer fra mangeårig håndtering af affald og det danske "affald til energi"-program. Ligeledes står en række brasilianske el-selskaber over for at skulle købe og teste nye systemer, som kan integrere måle- og informationsteknologi i el-nettet. Klima-, energi- og bygningsministeriet har modtaget anmodninger fra brasiliansk side om hjælp til at teste systemerne i Danmark.

Regeringen vil

- Bruge FN-konferencen Rio +20 om bæredygtig udvikling i juni 2012 som et blandt flere afsæt for en styrket eksportindsats inden for grøn vækst og energi.
- Styrke og målrette eksportindsatsen i relation til grøn energi og miljøteknologi og afdække potentiale for nye eksportmuligheder.
- Fremme matchmaking og netværksdannelse inden for konkrete områder.

Infrastruktur, arkitektur, bygnings- og ingeniørvirksomhed

Det skønnes, at der vil være behov for infrastrukturinvesteringer i størrelsesordenen 4 pct. af BNP per år i de næste 20 år, hvis Brasilien skal opnå en infrastruktur, som svarer til niveauet i Chile, der har den mest udbyggede infrastruktur i Sydamerika. Det er nødvendigt for at sikre fortsat økonomisk vækst, ligesom der er særlige behov i forhold til olieudvinding og værtskabet for VM i fodbold i 2014 samt OL i 2016 (Rio de Janeiro). Den brasilianske regering lancerede i 2007 et stort infrastrukturprogram rettet mod acceleration af vækst. Programmet blev fornyet i en anden fase i 2010, og der forudses under programmet investeringer i infrastruktur i Brasilien over de kommende fire år (2011-2014) i størrelsesorden ca. 2.400 mia. kr.

Denne store satsning på infrastrukturudvikling rummer et stort potentiale for danske produktleverandører (og underleverandører), både inden for almindelig byudvikling, men også i relation til lufthavne, havne og veje. I relation til serviceydelser (f.eks. arkitekt- og ingeniørrådgivning) er det brasilianske marked relativt lukket, men danske virksomheder med de rette kompetencer – særligt i relation til bæredygtighed – har gode muligheder, hvis de forfølger mulighederne i fællesskab med lokale partnere.

Regeringen vil

- Som udgangspunkt for yderligere tiltag afdække potentiale i forhold til de store brasilianske regeringsprogrammer.

Søfart og “Det Blå Danmark”

Den brasilianske import og eksport er stigende, og dermed stiger efterspørgslen efter søtransportydelser til fragt ind og ud af brasilianske havne. Der er et oplagt match mellem dansk søfart og den brasilianske efterspørgsel efter søtransportydelser. Danmark har traditionelt en styrkeposition inden for søfart, og eksporten af søtransportydelser til Brasilien udgør ca. 58 pct. af den samlede danske eksport til Brasilien. Samlet set er det brasilianske marked yderst attraktivt for danske rederier, som er veletablerede med kontorer i Brasilien. Danske rederier er desuden engagerede i den brasilianske offshore-sektor, der er i voldsom vækst efter store brasilianske olie- og gasfund i havneudbygningsopgaver som prioriteres højt i Brasilien på grund af de store lastskibes muligheder for at laste og losse; og i investeringer i udviklingen af nye havneterminaler.

Regeringen vil

- Fremme markedsføringen af Danmark som førende søfartsnation og styrke myndighedssamarbejdet mellem Danmark og Brasilien.

Olie og gas

Efter de seneste års enorme fund af olie og gas ud for Brasiliens kyst, har omverdenen for alvor fået øjnene op for det store potentiale. Det er således den almindelige internationale branchevurdering, at Brasilien udgør et af de mest attraktive fremtidige markeder globalt set. Det brasilianske olie- og gaseventyr er først lige begyndt og det statskontrollerede olie- og gasselskab, Petrobras, har således i 2011 fremlagt en investeringsplan på 225 mia. dollars for perioden 2011-2015. Der er i Brasilien tale om en meget kompliceret udvindingsproces, idet fundene er beliggende på ekstreme havdybder, hvilket giver nogle meget svære teknologiske udfordringer.

Udover de traditionelle offshore kompetencer – både i relation til produkter og tjenesteydelser – vil danske virksomheder således også kunne bidrage med innovative teknologiske løsninger, der kan bidrage til at gøre olieudvindingen mere effektiv, rentabel og miljøvenlig.

Eksportrådet har da også i de senere år oplevet en stigende interesse blandt danske virksomheder for at deltage i fremstødsaktiviteter inden for olie- og gasområdet, hvilket bl.a. dannede grundlag for den første danske nationale stand på Brazil Offshore juni 2011 samt et fremstød inden for skibsbygningssektoren (rettet mod offshore industrien), der blev gennemført i november 2011.

Regeringen vil

- Yderligere styrke eksportfremstødsaktiviteter bl.a. i forbindelse med centrale messearrangementer.
- Gennemføre virksomhed-til-virksomhedsaktiviteter.
- Styrke netværksdannelsen gennem oprettelse af en lokal oil- og gas-klub.

Rio Oil & Gas

Generalkonsulatet i São Paulo har gennem de seneste 10 år etableret en national dansk stand, når messen Rio Oil & Gas afholdes – verdens næststørste messe inden for sit felt. Messen finder sted hvert andet år.

Den danske stand vil i 2012 være rekordstor med over 20 deltagende virksomheder, fordelt på 350 kvadratmeter. Den danske erhvervsdelegation til Rio Oil & Gas vil i 2012 blive ledet af HKH Kronprins Frederik – ligesom det var HKH Prins Joachim, der var delegationsleder i forbindelse med 2010-udgaven af messen.

Den danske deltagelse på Rio Oil & Gas har gennem årene vist sig at være en værdifuld indgangsvinkel for danske virksomheder til det brasilianske marked – der siden de gigantiske oliefund uden for Rio de Janeiros kyst kun er blevet endnu mere attraktivt.

Fødevarer og landbrug

Brasilien er godt på vej til at blive verdens største fødevarereproducent, og i relation til eksport af råvarer er Brasilien allerede i den globale førerposition inden for en lang række produkter. Der er i den forbindelse stort behov for avanceret udstyr og teknikker i landbrugs- og fødevarerektoren. Med henblik på at øge produktiviteten, konkurrenceevnen og kunne leve op til veterinære standarder på de væsentligste eksportmarkeder, har Brasilien et udtalt behov for at importere avancerede maskiner, udstyr og teknologi inden for fødevarereproduktion, fødevareresikkerhed, forarbejdningsudstyr, genetik, organisk/økologisk produktion og akvakultur. Den stærkt forøgede købekraft i det brasilianske samfund gør endvidere, at der nu er gode afsætningsmuligheder for danske virksomheder inden for føde- og drikkevarer.

Regeringen vil

- Øge det videnskabelige samarbejde inden for fødevarereproduktion, fødevareresikkerhed og sundhed.

Maskiner og udstyr

Presset på den brasilianske industriproduktion er de senere år steget i takt med den generelle økonomiske vækst. Dette har resulteret i stærkt forøget behov for procesudstyr, bl.a. i form af avancerede maskiner, udstyr og teknologi inden for fødevarereproduktion. Danske virksomheder har allerede draget stor fordel af det stærkt øgede behov for procesudstyr i Brasilien, men det er samtidig vurderingen, at der er et stort uudnyttet potentiale for yderligere danske leverancer. Den øgede internationale konkurrence har endvidere gjort, at brasilianske virksomheder er nødsaget til at opgradere/optimere deres produktionsprocesser – hvorfor der også vil være store muligheder inden for leverancer af mere avancerede industrielle komponenter.

Regeringen vil

- Øge førstehåndskendskabet til danske virksomheder og deres kompetencer inden for procesudstyr.

Sundhed og velfærd

Den brasilianske sundhedssektor er vokset markant det seneste årti, og det forventes den at blive ved med mange år fremover. Sundhed er en af de sektorer, der rummer det største potentiale for danske virksomheder – men samtidig indeholder den de største udfordringer bureaukratisk og i forhold til regulering. Alene i 2010 oplevede den brasilianske sundhedssektor en vækst på knap 10 pct., og sektoren udgør i øjeblikket ca. 8,5 pct. af BNP. Det er særligt det hastigt voksende middelklassesegment, der har drevet denne udvikling og bl.a. har bevirket, at Brasilien i dag er et af de mest lukrative markeder for lægemidler i Latinamerika. Den øgede velstand har endvidere medført en øget efterspørgsel efter dyrere behandlingsformer med højteknologisk udstyr, og landet anses i det hele taget som et primærmarked på verdensplan for fremtidige investeringer.

Der vil således være gode leverancemuligheder for danske virksomheder inden for almindelige lægemidler, men i stigende grad også velfærdsteknologiske løsninger, såsom udstyr til bl.a. hospitalssektoren.

Regeringen vil

- Skabe yderligere fokus på danske kompetencer inden for sundhedsområder og etablere en uformel sektorgruppe for at styrke informationsudveksling og problemløsning mellem danske og brasilianske virksomheder.
- Arbejde for en styrket markedsføring af danske sundhedsløsninger via det offentligt-private markedsføringskonsortium for dette område.

Møbler, design og mode, tekstiler

Udover at tilvejebringe en stor middelklasse har den store velstandsstigning i Brasilien betydet, at overklassen er vokset markant gennem det seneste årti. Den stærkt forøgede købekraft sammenholdt med den kraftige styrkelse af den brasilianske valuta i relation til bl.a. euroen (og dermed den danske krone) har gjort, at importerede produkter – herunder i luksuskategorien – aldrig har været nærmere inden for de brasilianske forbrugeres rækkevidde. Denne udvikling forventes at fortsætte, hvorfor der i stigende grad vil være muligheder for danske virksomheder inden for bl.a. møbler, design og mode – dog bør man være opmærksom på lokale smagspræferencer.

Regeringen vil

- Fremme udveksling og samarbejde inden for arkitektur, design, film, billedkunst, scenekunst, kunsthåndværk og musik.
- Styrke markedsføringen af danske kompetencer inden for design og arkitektur via det offentlig-private markedsføringskonsortium for design og arkitektur (under etablering).

ANNEX: Handlingsplan

Nedenstående handlingsplan sammenfatter konkrete tiltag og aktiviteter med henblik på yderligere at fremme dansk-brasiliansk samhandel og investeringer.

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Tværgående tiltag			
Udenrigsministeriet	Etablering af nyt bilateralt kommercielt forum.	Håndtering af barrierer og konkrete problemer for virksomhederne.	2012 og fremover
Udenrigsministeriet	Indgåelse af ny kommerciel aftale mellem Danmark og Brasilien.	Håndtering af barrierer og konkrete problemer for virksomhederne.	2012
Udenrigsministeriet med flere	Øget besøgsaktivitet mellem Danmark og Brasilien.	Øget eksport og samarbejde i øvrigt.	2012 og fremover
Udenrigsministeriet med flere	Indgåelse af yderligere partnerskabsaftaler inden for relevante områder.	Øget eksport og samarbejde i øvrigt.	2012 og fremover
Udenrigsministeriet	Aktiv indsats i markedsadgangskomiteen, frihandelsforhandlinger inkl. Mercosur -forhandlingerne.	Øget samhandel og investeringer.	2012 og fremover
Udenrigsministeriet	Markedsanalyse med henblik på at vurdere potentiale for investeringsfremme.	Øgede investeringer.	2012 og fremover

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Grøn vækst, klima, energi og miljø			
Udenrigsministeriet	Fælles dansk stand ved Rio +20 med "State of Green" som mulig paraply. Side-event med deltagelse af Brasilien og centrale 3GF-partnere (Mexico, Sydkorea, udvalgte danske og internationale virksomheder samt internationale organisationer).	Øget eksport gennem promovering af konceptet om at fremme grøn vækst gennem offentligt-private initiativer.	Juni 2012
Klima, Energi og Bygningsministeriet og Udenrigsministeriet	Eksportfremmeaktiviteter i forhold til udstillinger / events (Rio+20, Brazil Wind Power, etc.), B-2-B-besøg samt fremstødsaktiviteter rettet mod lokale myndigheder i bl.a. São Paulo, Rio de Janeiro.	Øget eksport inden for grøn energi.	2012 og fremover
Klima, Energi og Bygningsministeriet	Screening af de klima-, energi- og miljøpolitiske målsætninger og tilhørende regulering i Brasilien for at få belyst eksportpotentiale.	Identificering af nye eksportmuligheder.	2012

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Grøn vækst, klima, energi og miljø, fortsat			
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Uddannelsesministeriet)	Gennemførelse af workshop på bio-raffineringsområdet, som skal præsentere aktuelle forskningsspørgsmål og teknologiudvikling for såvel akademiske som industrielle interessenter, herunder markedsføre særlige danske forsknings- og erhvervskompetencer på områder.	Udvide matchmaking-aktiviteter og netværksdannelse samt understøtte mulighederne for: a) eksport fra danske virksomheder, b) nye eller øgede markedsandele for danske virksomheder i Brasilien, c) studenter- og forskerudveksling, d) uddannelse af fremtidens bio-ingeniører.	2012
Miljøministeriet	Kortlægning af danske virksomheders kompetencer og teknologier, der kan levere bidrag til miljøløsninger inden for bl.a. grundvandsbeskyttelse og vandbesparelser, luftkvalitet, affaldshåndtering, samt øget resourceffektivitet - som kunne være relevante i Brasilien.	Identificering af nye eksportmuligheder i Brasilien – i samarbejde med Udenrigsministeriet.	2012-2013

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Infrastruktur			
Udenrigsministeriet	Yderligere kortlægning af de kommercielle muligheder i vækstaccelereringsprogrammerne, herunder i forhold til VM i 2014 og OL i 2016.	På baggrund af kortlægningen af kommercielle muligheder planlægges eventuelle konkrete erhvervsfremstød.	2012

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Søfart og "Det Blå Danmark"			
Erhvervs- og Vækstministeriet i samarbejde med Invest in Denmark, Udenrigsministeriet.	Afholdelse af skibsfartspolitisk seminar med deltagelse af relevante aktører fra erhverv og myndigheder i Brasilien. Seminaret skal markedsføre dansk register og Danmark som attraktiv base for rederidrift og operation af skibe.	Styrket kendskab til mulighederne for udenlandske rederier for at etablere sig i Danmark. Desuden understøtte danske rederiers aktiviteter i Brasilien.	2012 - 2013
Erhvervs- og Vækstministeriet, Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser	Det maritime myndighedssamarbejde mellem Brasilien og Danmark forstærkes yderligere, herunder udveksling af best practices vedrørende maritime uddannelser samt rekruttering og beskæftigelse af søfarende.	Brasiliansk lovgivning kræver i vidt omfang brug af brasilianske søfarende på skibe, der sejler i Brasilien, og der er behov for at skabe en bedre forståelse for rederiernes behov og rekruttering af søfarende.	2012 og frem

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Olie og gas			
Udenrigsministeriet og Klima-, Energi- og Bygningsministeriet	Deltagelse i Rio Oil & Gas 2012 (september) med HKH Kronprins Frederik som delegationsleder.	Øget eksport inden for olie og gas.	September 2012
Udenrigsministeriet	Eventuel deltagelse i Naval Offshore i august 2012 på baggrund af undersøgelse af virksomhedsinteresse.	Øget eksport inden for olie og gas.	August 2012
Udenrigsministeriet	B-2-B-orienterede fremstød.	Øget eksport inden for olie og gas.	2012 og fremover
Udenrigsministeriet	Oprettelse af en lokal Olie & Gas-klub, der kan tjene som netværks- og informationsudviklingsforum, og danne grundlag for fælles fremstød over for relevante brasilianske aktører.	Øget informationsdeling og samarbejde m.h.p. øget eksport inden for olie og gas.	2012 og fremover

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Fødevarer og landbrug			
Udenrigsministeriet	(Tekniske) besøg til Danmark for en række store brasilianske fødevarer- & slagterivirksomheder.	Fremme eksport af procesudstyr, bl.a. i form af avancerede maskiner, udstyr og teknologi inden for fødevarereproduktion.	2012 og løbende
Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser (Uddannelsesministeriet)	Videnskabelig workshop mellem danske fødevarerforskere og forskere fra Embrapa (landsdækkende brasiliansk fødevarer- og landbrugsforskningsinstitution).	Fremme af videnskabeligt samarbejde, herunder konkrete dansk-brasilianske forskningsprojekter inden for fødevarereproduktion, fødevareresikkerhed og sundhed.	2012

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Sundhed			
Udenrigsministeriet	Deltagelse på Hospitaler-udstillingen 2012 (den næststørste af sin art i verden).	Øget fokus på danske styrkepositioner.	2012 og løbende
Udenrigsministeriet	Etablering af en uformel sektorgruppe, der kan tjene som informations-udvekslingsforum, og hvor konkrete problemer / udfordringer kan drøftes virksomhederne imellem.	Styrket informationsudveksling og problemløsning.	2012 og løbende
Erhvervs- og Vækstministeriet, Udenrigsministeriet, Sundhedsministeriet	Markedsføring af danske sundheds- og velfærdsteknologiske løsninger via det offentlig-private markedsføringskonsortium for sundheds- og velfærdsløsninger.	Øget fokus på danske styrkepositioner.	2012 og løbende

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Kunst og kultur (Arkitektur, design, mode, film, billedkunst, scenekunst, kunsthåndværk, musik)			
Kulturministeriet	Allerede eksisterende og kommende kulturudvekslingsprojekter eller dele heraf samles under en fælles overskrift/brand, der præsenterer Danmark og signalerer dansk-brasiliansk udveksling.	Styrket fokus på dansk-brasiliansk kultursamarbejde.	2012 og løbende
Kulturministeriet	Flagskibsprojekter udvikles, der kan løfte den samlede kulturudvekslingsindsats yderligere til gavn for både dansk og brasiliansk kulturliv og de dansk-brasilianske relationer i øvrigt.	Løft til kulturudvekslingen.	Løbende
Kulturministeriet	Fremme af udveksling af fælles projekter – bl.a. gennem en researchrejse til Brasilien for interesserede danske kulturaktører, som er foretaget i november 2011.	Styrket kulturudveksling.	Løbende
Erhvervs- og Vækstministeriet	Markedsføring af danske kompetencer inden for design og arkitektur over for det brasilianske marked via det offentlig-private markedsføringskonsortium for design og arkitektur.	Øget kendskab til danske kompetencer inden for design og arkitektur mhp. at tiltrække design- og arkitekturkompetencer til Danmark, øge eksporten af design- og arkitekturløsninger til Brasilien og tiltrække brasilianske investeringer til Danmark.	2012 og løbende

ANNEX: Handlingsplan

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Investeringsfremme			
Invest in Denmark, Udenrigsministeriet.	Markedsanalyse af brasiliansk investormiljø.	Identificere omfang af investeringspotentialet fra Brasilien samt konkrete potentielle investeringsprojekter 2012-2013.	2012-13

Ansvarlig	Handling	Forventet resultat	Tidshorisont
Forskning, innovation og uddannelse			
Ministeriet for Forskning, Innovation og Uddannelse	Undersøge muligheden for at igangsætte et Top Talent-program i lighed med det pilotprojekt, der pt. kører i Kina.	Programmet har i et samarbejde med danske virksomheder, universiteter, Uddannelsesministeriet og attachéen i Brasilien til formål at markedsføre uddannelses- og karrieremuligheder i Danmark.	2012-2013
Ministeriet for Forskning, Innovation og Uddannelse	Netværksaktiviteter, f.eks. workshops og rejsestipendier, mellem danske og brasilianske forskere vil blive understøttet via Internationalt Netværksprogram.	Internationalt Netværksprogram kan søges af forskere på danske universiteter og i danske virksomheder til samarbejde med brasilianske samarbejdspartnere med henblik på at fremme internationale videnskabelige netværk og samarbejder.	2012
Ministeriet for Forskning, Innovation og Uddannelse	Der vil blive arbejdet for at sikre en aktiv dansk deltagelse i det brasilianske mobilitetsprogram "Science without Borders".	Formålet er bl.a. at tiltrække kompetente brasilianske Ph.d.-studerende inden for de natur- og teknisk videnskabelige områder, som er i fokus i "Science without Borders", til danske universiteter.	2012-2013

Vækstmarksstrategi – Brasilien

2011/2012 : 15

Såfremt spørgsmål kan henvendelse rettes til:

Erhvervs- og Vækstministeriet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf. : +45 33 92 33 50

Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf.: +45 33 92 00 00

Elektronisk publikation

978-87-92727-64-0

Design

e-Types & India

Foto

Colourbox
Søren Kjeldgaard/Aarhus Universitet
Jens Henrik Nybo
Designmuseum Danmark

Web

Publikationen kan hentes på
www.um.dk og www.evm.dk